

Vergaderjaar 2024–2025

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1359

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2025

In de motie van Kamerlid Six Dijkstra¹ van 20 februari 2025 heeft uw Kamer verzocht om een voortgangsbrief per departement inzake de registratie van hoog risico AI (categorie A in de Handreiking Algoritmeregister) en impactvolle algoritmen (categorie B).

In deze brief geef ik aan wat voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS) de stand van zaken en vervolgprioriteit is.

In de brief «Planning en voortgang Algoritmeregister 2024² is uw Kamer eerder geïnformeerd over de vulling van het algoritmeregister vanuit VWS. Daarin is terug te lezen dat er reeds algoritmen van categorie B, impactvolle algoritmen, vanuit VWS worden vermeld. Ook vindt er rapportage over het aantal gepubliceerde algoritmen plaats via de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR) vanuit het Ministerie van BZK.

Binnen VWS en haar uitvoeringsorganisaties wordt zorgvuldig afgewogen in hoeverre algoritmen ingezet worden. Daarbij is het belangrijk dat de uitvoering doelmatig, transparant en efficiënt plaatsvindt.

Vulling van het Algoritmeregister door VWS

Op dit moment maakt VWS geen gebruik van hoog risico algoritmen (categorie A).

Wel maakt VWS gebruik van een aantal impactvolle algoritmen (categorie B) en een aantal algoritmen die vanwege andere overwegingen relevant geacht zijn om te in het register op te nemen (categorie C), bijvoorbeeld algoritmen die onderwerp zijn geweest van het maatschappelijk debat. Een overzicht van alle door VWS gepubliceerde algoritmen vindt u hieronder.

¹ Kamerstuk 26 643, nr. 1286

² Kamerstuk 26 643, nr. 1259

Reeds gepubliceerde algoritmen

Kerndepartement	Excel standardiser ¹	(C) Demystificatie ²
Kerndepartement	Relevantiemodel documenten t.b.v. WOO-verzoeken ³	(C) Demystificatie ²
Kerndepartement	Risicoverevening ⁴	(C) Demystificatie ²
Kerndepartement	WhatsApp ontdebelaar ⁵	(C) Demystificatie ²
CIBG	Selectiemodel BIG herregistratie ⁶	(B) Impact op betrokkenen
CIZ	Zorgprofiel algoritme ⁷	(B) Impact op betrokkenen
DUS-i	Controleren van subsidieaanvragers ⁸	(C) Demystificatie ²
RIVM	Corona algoritmen ⁹	(C) Maatschappelijk debat
RIVM	Stikstof algoritmen ¹⁰	(C) Maatschappelijk debat

¹ Excel Standardiser - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

² Met «Demystificatie» wordt bedoeld: algoritmen die complex zijn of intensief data gebruiken en waarbij publicatie bijdraagt aan opheldering over hoe algoritmen worden gebruikt binnen de overheid.

³ Relevantiemodel documenten t.b.v. WOO-verzoeken - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

⁴ Risicoverevening - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

⁵ WhatsApp Ontdebelaar - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

⁶ Selectiemodel BIG herregistratie - CIBG

⁷ Zorgprofiel algoritme - CIZ Centrum Indicatiestelling Zorg

⁸ Controleren van subsidieaanvragers - Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I)

⁹ Covid-19 model - Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

¹⁰ AERIUS - Rekeninstrument voor de leefomgeving - Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Aanpak

Om tot een gevuld Algoritmeregister te komen moeten organisaties verschillende stappen doorlopen. Alle algoritmen binnen een organisatie moeten geïnventariseerd en beoordeeld worden op de categorisering conform de handreiking algoritmeregister. Daarbij is bij de inventarisatie vorig jaar voorrang gegeven aan hoog risico algoritmen. De inventarisatie voor deze categorie A algoritmen is VWS-breed afgerond. Vervolgens ligt de aandacht op inventarisatie en publicatie van impactvolle algoritmen (categorie B). Nieuwe algoritmen die in de toekomst in gebruik worden genomen zullen eveneens worden getoetst en wanneer nodig aan het register worden toegevoegd.

Departement brede tijdlijn

De inventarisatie en publicatie van categorie A algoritmen is voor alle VWS-organisaties afgerond. Ik stuur er aanvullend op aan dat de inventarisatie voor categorie B (impactvolle algoritmen) voor alle VWS-organisaties eind 2025 is afgerond. Indien uit de inventarisatie van de organisaties blijkt dat zij impactvolle algoritmen in gebruik hebben stuur ik erop dat zij eind 2025 minimaal één impactvol algoritme gepubliceerd hebben op het algoritmeregister en dat de overige impactvolle algoritmen in 2026 gepubliceerd worden.

Inventarisatie algoritmen

Onderdeel	cat. A	cat. B
Kerndepartement	Afgerond	Afgerond
aCBG	Afgerond	Afgerond
CAK	Afgerond	Loopt, planning eind 2025
CiZ	Afgerond	Afgerond
CIBG	Afgerond	Afgerond
DUS-I	Afgerond	Afgerond
IGJ	Afgerond	Loopt, planning eind 2025
NZa	Afgerond	Afgerond, aangetroffen algoritmen worden nog gepubliceerd op het algoritmeregister
RIVM	Afgerond	Afgerond
SCP	Afgerond	Afgerond
ZiNL	Afgerond	Loopt, planning eind 2025

Onderstaand wordt een toelichting per organisatieonderdeel gegeven.

Kerndepartement, inclusief Gezondheidsraad (GR), Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) en Nederlandse Sportraad (NLSR)

In 2024 is de inventarisatie voor algoritmen binnen het kerndepartement VWS afgerond. Bij deze inventarisatie is ook het algoritmegebruik van de GR, RVS en NLSR meegenomen. Daarin zijn geen algoritmen in categorie A en B aangetroffen, en binnen het kerndepartement twee algoritmen in categorie C. Sinds die inventarisatie is een derde algoritme binnen het kerndepartement in categorie C in gebruik genomen. Al deze algoritmen zijn opgenomen in het Algoritmeregister. Daarmee is de inventarisatie met betrekking tot deze categorieën afgerond.

Vanaf 2025 is het controleren van de informatie in het algoritmeregister onderdeel van de reguliere processen bij de vernieuwing van informatievoorziening (IV). Hierbij wordt meerdere keren per jaar met directies afgestemd over ontwikkelingen op het vlak van IV/ICT waarbij ook het algoritmeregister wordt meegenomen. In 2025 is een vierde algoritme van categorie C toegevoegd.

Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG)

De inventarisatie van algoritmen, zowel voor categorie A als categorie B, is reeds afgerond. Het aCBG gebruikt geen algoritmen die vallen onder de reikwijdte van deze categorieën van het Rijksbrede Algoritmeregister.

Centraal Administratiekantoor (CAK)

Binnen het CAK wordt gewerkt aan een brede inventarisatie van algoritmen om daarbij vast te stellen of dit algoritmen betreffen onder categorie B. De planning is om deze inventarisatie eind 2025 af te ronden. Als hierbij algoritmen worden aangetroffen die vallen onder categorie B, worden deze op het Algoritmeregister gepubliceerd.

Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)

Binnen CIZ is de inventarisatie van algoritmen, zowel voor categorie A als categorie B, reeds afgerond. Het CIZ heeft hierbij geen aanvullende algoritmen aangetroffen, anders dan het algoritme «Zorgprofiel algoritme»³ (categorie B) dat al op het Algoritmeregister is gepubliceerd.

CIBG

Binnen CIBG is de inventarisatie van algoritmen, zowel voor categorie A als categorie B, afgerond. Hieruit is naar voren gekomen dat CIBG alleen gebruik maakt van het algoritme «Selectiemodel BIG herregistratie»⁴ (categorie B) dat reeds op het Algoritmeregister is opgenomen.

DUS-I

Binnen DUS-I is de inventarisatie van algoritmen, zowel voor categorie A als categorie B, afgerond. DUS-I heeft hierbij geen algoritmen in deze categorieën aangetroffen. Binnen categorie C is het algoritme «Controleren van subsidieaanvragers» in het Algoritmeregister opgenomen.

Inspectie Gezondheid en Jeugd (IGJ)

Vorig jaar heeft IGJ de inventarisatie voor categorie A algoritmen afgerond. Daaruit is gebleken dat binnen de IGJ geen algoritmen in die categorie in gebruik zijn. Als vervolg hierop is de inventarisatie opgestart naar het gebruik van algoritmen die onder categorie B vallen. De planning is om deze inventarisatie eind 2025 af te ronden. Als hierbij algoritmen worden aangetroffen die vallen onder categorie B, worden deze op het Algoritmeregister gepubliceerd.

Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Eind vorig jaar heeft NZa de inventarisatie voor algoritmen in categorie A afgerond. Daaruit is gebleken dat binnen de NZa geen algoritmen in deze categorie in gebruik zijn.

Als vervolg heeft NZa een inventarisatie voor categorie B algoritmen afgerond. Daaruit zijn zes algoritmen geïdentificeerd. Eén van deze zes algoritmen betreft de zorgvraagtypering, waar terugkerende media-aandacht voor is geweest, onder meer in het kader van de rechtszaak die daarover heeft gediend.

Deze zes algoritmen zullen allen worden gepubliceerd, met de planning dit voor eind 2025 af te ronden.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

In 2023 heeft RIVM een eerste inventarisatie voor algoritmen, met specifieke aandacht voor potentiële algoritmen in categorie A en categorie B, afgerond. Daaruit is gebleken dat binnen RIVM geen algoritmen in deze categorieën in gebruik zijn. Aanvullend is, vanwege relevantie vanuit het maatschappelijk debat, ervoor gekozen om de algoritmen rondom domeinen Corona en Stikstof openbaar te maken (categorie C). Deze zijn terug te vinden in het algoritmeregister.

Binnen het RIVM loopt momenteel een aanvullend onderzoek om – naast de verplichte categorieën – alle rekenmodellen in beeld te brengen met als doel de kwaliteit, uitlegbaarheid en transparantie te verbeteren. Modellen,

³ Zorgprofiel algoritme - CIZ Centrum Indicatiestelling Zorg

⁴ Selectiemodel BIG herregistratie - CIBG

dus ook algoritmen, worden hierbij geïnclassificeerd op (maatschappelijke) impact en complexiteit. In het najaar van 2024 is de eerste inventarisatie afgerond van rekenmodellen binnen het RIVM. Daarbij zijn geen algoritmen aangetroffen in categorie A of B. Onderdeel van het traject om de kwaliteit en transparantie van rekenmodellen te borgen is om bij elk domein binnen RIVM structureel de algoritmeontwikkelingen te bespreken. Voor 2025 is de planning om dit voor de eerste drie domeinen in te richten.

Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)

Binnen het SCP wordt voor wetenschappelijk onderzoek gewerkt met rekenregels en modellen. Uit de inventarisatie voor algoritmen is eind 2024 gebleken dat er voor het werk van het SCP geen algoritmen in gebruik zijn binnen categorie A of categorie B. SCP valt qua algoritmeregister onder de werkwijze van het kerndepartement. Het controleren van de informatie in het algoritmeregister is hierbij onderdeel van de reguliere processen bij vernieuwing van de informatievoorziening. Meerdere keren per jaar wordt met het SCP afgestemd over ontwikkelingen op het vlak van informatievoorziening en ICT waarbij ook het algoritmeregister wordt meegenomen.

Zorginstituut Nederland (ZiNL)

Eind 2024 is de inventarisatie voor categorie A algoritmen binnen het Zorginstituut afgerond. Daaruit is gebleken dat er geen algoritmen in deze categorie in gebruik zijn binnen de organisatie. Voor de inventarisatie van categorie B algoritmen wordt een nieuwe, grondige inventarisatie gestart. Het uitvoeren van een dergelijke inventarisatie vereist een aanzienlijke inspanning. Vooralsnog is de voorlopige inschatting dat binnen het Zorginstituut nog steeds geen gebruik wordt gemaakt van B algoritmen. Het is belangrijk deze aanname zorgvuldig te toetsen. De planning is om de inventarisatie van categorie B algoritmen eind 2025 af te ronden. Als hierbij algoritmen worden aangetroffen die vallen onder categorie B, worden deze op het Algoritmeregister gepubliceerd.

Vervolgproces

In het Informatiestatuut Rijksoverheid 2024 is opgenomen dat de jaarlijkse rapportage over de vulling van het Algoritmeregister in bestaande cycli wordt opgenomen. Dit betekent dat in de JBR (Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk) 2025 gerapporteerd gaat worden over voortgang op dit onderwerp.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
D.E.M.C. Jansen